

A HTMT HÍREI

Állami elismerések kutatóknak augusztus 20. alkalmából

A hagyományoknak megfelelően idén is magas rangú állami kitüntetések adtak át augusztus 20-án az államalapításra és Szent István királyra emlékező nemzeti ünnep alkalmából. A Novák Katalin köztársasági elnök által adományozott Magyar Érdemrend és Magyar Érdemkereszt különböző fokozataiban a Magyar Tudományos Akadémia több tagja, doktora és egy munkatársa is részesült. [...] A Magyar Érdemrend tisztí keresztre kitüntetésben részesült: Lelley Jan Iván mikológus, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. [...] A Magyar Érdemrend lovagkeresztre kitüntetésben részesült: Dusza János kutatófizikus, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videósorozat: Beszéljünk a 20. századról

Beszéljünk a '20. századról' címmel a Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet által támogatott, a Kriterion Kiadó és az Erdélyi Múzeum Egyesület által megjelentetett azonos című könyvsorozatról készült első beszélgetés elérhető a Youtube-n, amelyben a sorozat két szerkesztője, Bárdi Nándor és Gidó Attila, a kolozsvári Kisebbségkutató Intézet tudományos munkatársa beszélget. [...] A beszélgetést H. Szabó Gyula, a Kriterion Könyvkiadó igazgatója moderálja...” Forrás: ELKH.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

„Do you speak magyar?“ – kutatótábor Alsóőrött

A Magyar Írószövetség szociográfiai szakosztálya a „Do you speak magyar?“ projekt keretében szeptemberben Alsóőrött kutatja a burgenlandi magyarok múltját és jelenét. A projekt célja a határon túli magyar népcsoportok életének megismerése és összehasonlítása. A „Do you speak magyar?“ szociográfiai projekt 2021-ben kezdődött. Azóta több határon túli településre is ellátogatott a szépírókból és újságírókból álló kutatócsoport, akik Felvidék, Délvidék és Kárpátalja után most az Őrvidéken élő magyar népcsoportot is felkeresik...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

A bécsi CEU-n találkozik az analitikus filozófia elitje

A filozófia központi kérdései közé tartozik, hogy mi a tudás és hogyan viszonyul hozzá a társadalom? Ez a témája az analitikus filozófia legnagyobb európai találkozójának is, amelyet a Közép-európai Egyetem (CEU) és a Bécsi Egyetem szervezett augusztus 21. és 25. között Bécsben. [...] Farkas Katalin az igazgatótanács tagjaként az Osztrák Tudományos Alap (FWF) által magasan dotált „Tudás válságban“ című kiválósági klaszterben is tevékenykedik, [...] amely a „nagy válságot“ kutatja, amelyben a tudás jelenleg van. A filozófus szerint a természettudományokba vetett bizalom erodálódott...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kötet: Magyarok Ausztriában

Deák Ernő, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagjának Válogatott esszék és költemények címmel jelent meg kötete. Deák Ernő kétféle – racionális és költői – világelemzést nyújtó új könyve Magyarországon belül és kívül is erős válaszokat ad az utóbbi néhány év több európai történelmi fordulatának kihívásaira. Itt tükrözött életműve arra az alapkérdésre ad igen meggyőző feleletet, hogyan lehet a Lajtán túl, napjainkban is sokat tenni a magyar nemzeti identitás megőrzéséért...” Forrás: Becsnaplo.eu: [teljes cikk >](#)

Podcast: Rendhagyó premierre készülnek az alsóri színjátások

41 éves történetében először mutat be német nyelvű darabot az Alsóri Színjátzó Egyesület. Az „Ó, te szent pénzeszsák“ című vígjátékot szeptemberben hat alkalommal adják elő. Különlegesség, hogy ezúttal gasztronómiai kínálat is kíséri az előadásokat. Az Alsóri Színjátzó Egyesület történetében először rendezi hölgy az előadást, Szabó Sylvia személyében. [...] Szabó Ferdinánd az egyesület elnöke az előadásról mesél...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Az „Újrakezdés“ jegyében rendeznek ökumenikus Szent István napot szeptember 10-én

Az ökumenikus szentmise és az azt követő ünnepi program helyszíne Magyarország Bécsi Nagykövetsége lesz. Az ünnepi kenyeret Simon Ferenc esperes-főlelkész készíti el, melyet a jelenlévők között osztanak szét. Simon Ferenc római katolikus esperes-főlelkész a programról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Ausztriai vonatkozású magyar kitüntetések

Az ausztriai magyar evangélikus közösség szolgálata, az osztrák-magyar kapcsolatok támogatása és regionális kultúrtörténeti kutatások a határtérségben. A magyar államalapítás ünnepén hárman is magas kitüntetésben részesültek ausztriai vonatkozású szolgálatukért. [...] Andorka Rudolfnak, az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet felügyelő-helyettesének, a Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését adományozta Novák Katalin. [...] Norbert van Handel, Az Európai Szent György Lovagrend korábbi tiszteletbeli prokurátora, az Osztrák Szent György Liga alapítója és kezdeményezője Magyarország nemzetközi jó hírnevének megerősítését, [...] kapta meg az érdemrendet. Bariska István fő levéltáros...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Podcast: Tanácskozás Kultsár György irodalmi hagyatékáról

Lendva Község, a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet és a Lendvai Galéria-Múzeum közös szervezésében a lendvai Városházán konferenciát szerveztek annak emlékére, hogy 450 évvel ezelőtt jelent meg az első nyomtatott magyar könyv Alsó-lindván a reformáció korában. [...] A konferencián előadtak többek között az MTA külső köztestületének tagjai, Lendvai Kepe Zoltán és Zágorec Csuka Judit is...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

30 éves a lendvai Pupilla Bábszínház

A lendvai Pupilla Bábszínház új premierrel ünnepelte meg fennállásának 30. évfordulóját. Augusztus 11-én a Nyári Bábkikötő Fesztivál keretében – mely éppen a Pupilla kezdeményezésére „kötött ki” először Lendván a 2000-es évek elején – a színház nyári színpadán bemutatták a Szomszédolás című előadást. A társulatot az új előadással már számos vendégszereplés várja. [...] A Pupillára szinte a kezdetektől felfigyelt a szakma és a közönség is. Már az első előadásukkal – Amikor a királylány a Holdat kívánja meg (1993) – több mint húsz szereplésük volt, s nemzetközi fesztiválon is szerepeltek...” Forrás: Nepuj sag.net: [teljes cikk >](#)

Hamarosan indul a 2023/24-es bérletes színházi évad a lendvai színházteremben

Az MNMI az idei magyar színházi évadra hét előadást tervezett. A műfajok között szerepel dráma [...] vígjáték [...] és néhány zenés-színházi projekt is. [...] A tavalyi évadban a bérletesek száma 150 körül mozgott, de valamennyi előadásra szép számban érkeztek érdeklődők...” Forrás: Nepuj sag.net: [teljes cikk >](#)

A muravidéki magyarság Lendván és Dobronakon is megemlékezést tartott a magyar államalapítás tiszteletére

A muravidéki magyarság a magyar államalapítás tiszteletére augusztus 20-án Lendván a Szent István-szobornál, a Templom téren tartotta meg központi ünnepségét. Dobronakon augusztus 18-án megemlékezéssel és szentmisével ünnepelt a magyarság...” Forrás: Nepuj sag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Történelmi témájú előadás a fumei magyar egyesületben

A HMDK Tengermelléki-fennsíki megyei egyesületében Sibalin József történelemtanár tartott előadást múlt heti összejövetelükön. Az előadás témája a magyarok eredete, vándorlása és letelepedése volt, szó volt a nyelvészeti emlékekről, az életmódról, a történelmi forrásokról és másról is...” Forrás: Kepesuj sag.com: [teljes cikk >](#)

Államgőrző munkálatok a várdaróci tájházban

A horvát kulturális minisztériumnál elnyert támogatásból államgőrző munkálatok folynak a várdaróci tájházban. A közel félezer tételből álló helytörténeti gyűjtemény Várdaróc és környékének gazdag és sokszínű népi kultúrájáról ad keresztmetszetet. Miután a több hónapig tartó anyagfeldolgozás, katalógizálás megtörtént, a Várdaróc Magyar Kultúregyesület kérelmet nyújtott be a horvát kulturális minisztériumhoz, amely 2021 november végén felvette a védelem alatt álló kulturális értékek listájára. [...] A gyűjtést annak idején Lábadai Károly és Lábadiné Kedves Klára kezdeményezték, és ők voltak azok is, akiknek a segítségével még 2008-ban megnyílt az első helytörténeti gyűjtemény...” Forrás: Kepesuj sag.com: [teljes cikk >](#)

Szent István-napi körkép

Államalapító Szent István királyunkról a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) a Baranyaszentistváni járásban található Újbezdánban emlékezett meg. Az ünnepség szentmisével kezdődött a helyi katolikus templomban, majd egy alkalmi műsorral zárult a kultúrotthonban. [...] Szent Istvánra és a magyar államalapításra több egyesületünkben is rendezvények keretében emlékeztek. Körképünkben a horvátországi magyarok közösségeiben rendezett ünnepségekről számolunk be...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Romániában a legalacsonyabb „a kultúr munkások” száma

Az Eurostat csütörtökön közzétett adatai szerint tavaly a kulturális iparágak összesen mintegy 7,7 millió embert foglalkoztattak az Európai Unióban, ami a teljes uniós munkaerő 3,8 százalékának felelt meg. Ez az arány Romániában volt a legkisebb, 1,5 százalék, és Hollandiában a legnagyobb, 5,4 százalék – ismertette az Agerpres hírügynökség. A kultúrához köthető szakmákban dolgozók aránya 19 uniós tagállamban nőtt, nyolcban csökkent. [...] Az Eurostat adataiból az is kiderül, hogy 2013-tól folyamatosan nőtt a kulturális ágazatban dolgozó nők aránya...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Tanügyminiszter a romániai egyetemek gyengébb szereplését magyarázta

A romániai felsőoktatási intézmények besorolása a Shanghai Ranking nemzetközi egyetemi rangsorba az elmúlt évtized közpolitikáit tükrözi, ugyanakkor újabb érv a szeptembertől életbe lépő felsőoktatási törvényben szereplő reformok alkalmazása mellett, reagált Ligia Deca tanügyminiszter. [...] A tárcavezető szerint ezt az eredményt annak fényében érdemes értelmezni, hogy milyen kritériumok szerint áll össze a Shanghai Ranking toplistája. A pontok 30 százalékát például az teszi ki, hogy az adott intézmény végzettjei és tanárai között hány olyan van, akit Fields-éremmel vagy Nobel-díjjal jutalmaztak. [...] A kolozsvári BBTE már nem tudja egymaga ellensúlyozni az országos felsőoktatási politika súlyos hibáit és határozatlanságát [...] figyelmeztetett a BBTE rektora Daniel David. Az akadémiai átszervezést, az erőforrások csoportosítását Romániában elsősorban a helyi és a személyes érdekek gátolják...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A kisebbségieknek kedvez az új romániai tanügyi törvény

Bővülnek a Romániában élő kisebbségek oktatási jogai a szeptember elején életbe lépő közoktatási és felsőoktatási törvényekben. Azt azonban csak remélni lehet, hogy valóban alkalmazzák is az új előírásokat, és a jogszabálycsomag nem jut az előző, 2011-es törvény sorsára, mondták az RMDSZ oktatási szakpolitikusi a Kolozsvári Magyar Napokon szervezett beszélgetésen. [...] A jogszabálycsomagban újdonság például, hogy előírják a kis létszámú szóránysiskolák finanszírozását, a román, mint idegen nyelv tanulását és tanítását segítő országos programok szervezését és a helyek fenntartását kisebbségieknek az olyan egyetemi szakokon, amelyek csak román nyelven érhetőek el. [...] Az egyik legfontosabb újdonság, hogy eltörlik azt a gyakorlatot, amely szerint a tanulmányi átlaghoz kötik az érdemostöndíjakra való jogosultságot. Ennek nyomán egy osztályban a tanulók legjobb 30 százaléka kap érdemostöndíjat, függetlenül az átlagtól, csökkenő sorrendben...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kovácsna, Hargita és Maros megyei Románok Civil Fóruma: Eltűnhet a székelyföldi román közösség

Dragoș Burghelia, a Kovácsna, Hargita és Maros megyei Románok Civil Fórumának (FCRCHM) elnöke a határon túli román közösség idén huszadik alkalommal megtartott marosfői nyári egyetemén szólalt fel. Beszédében kifejtette: a fogyás oka, hogy a Hargita és Kovácsna megyei román fiatalok elhagyják a régiót. [...] Burghelia szerint Hargita és Kovácsna megyében „egymással párhuzamosan” él a román és a magyar közösség, nincs közöttük párbeszéd és együttműködés. Mára már „az etnikai szeparatizmus” jellemzi az oktatást, a kultúrát és a sajtót. [...] Ez természetesen elősegíti egy olyan negatív forgatókönyv kialakulását, amelyben a másik fél mindig az ellenség” – jelentette ki...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Tudományos kutatás a Medve-tóról

Medve-tó partján sajtótájékoztatót tartott Hantz Péter biofizikus, kutatóbúvár az MTA külső köztestületének tagja és Fülöp Nagy János, az Ensana-csoport igazgatója. A kolozsvári tudós ismertette a Medve-tóval kapcsolatos legújabb kutatásainak eredményeit, és bemutatta azokat a tudományos-ismeretterjesztő pannókat, amelyeket a tó melletti sétányon állítottak ki. [...] Premier, hogy hangradarral és búvármerülésekkel végzett alapos vizsgálatot Erdély több érdekes tavában, köztük Szovátán, Európa legnagyobb heliotermikus tavában is. [...] Hantz Péter elmondta, hogy Kalecsinszky Sándor professzor, a Medve-tóról írt első tudományos jellegű cikk szerzője még azt találta, hogy a tó legmagasabb hőmérsékletű, mintegy 70-80 Celsius-fokos rétege 1,3 méter mélyen található. Ma már a haloklin réteg 2,7 méter mélyen található, és alig éri el a 40 fokot. [...] A tudományos munkát a kutató édesapja, Hantz András, a közismert erdélyi kémia professzor, a székelyföldi felsőfokú vegyész képzés egyik megteremtője emlékének ajánlotta...” Forrás: E-nepujtag.com: [teljes cikk >](#)

Kolozsváron is bemutatták Korniss Péter több mint fél évszázad munkáját összegző albumát Székről

El-elérzékenyülő székiek között mutatták be Korniss Péter fotóművész róluk szóló albumát, ami 55 év változását foglalja össze. A könyv erdélyi bemutatóján jártunk a Kolozsvári Magyar Napokon. [...] Bookart Kiadó vezetője, Hajdu Áron kiemelte, azért nem általános, hogy valaki több, mint egy fél évszázadig fényképezi ugyanazt a falut. [...] A marosvásárhelyi származású Bartis Attila írta a bevezetőjét, és a szintén erdélyi származású Salat Zalán Péter tervezte meg. [...] Korniss meg is jegyezte, először idegenkedett attól, hogy egy fiatal tervező kortárs elképzelésekkel állítsa össze a kötetet. „Gondoltam, pont az hiányzik nekem 85 évesen, hogy jöjjön egy ifjú titán és kortárs művet hozzon létre...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

„Ezer ablakos könyv” készült a kolozsvári Karolina kórházzal

A kolozsvári Karolina kórház történetét írta meg Gaál György helytörténész, amelynek bemutatójára péntek délután a Kolozsvári Magyar Napok (KMN) keretben került sor az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jókai utcai székhelyén. A könyvet Bódizs György mutatta be, a szerzővel Egyed Emese költő, egyetemi oktató beszélgetett. Valamennyien az MTA külső köztestületének tagjai. [...] A könyv a kolozsvári orvostársadalom kialakulásának dokumentuma. Az orvostársadalom az 1850-es 1860-as években kezdett létrejönni – válaszolta Gaál György arra kérdésre, hogyan kapcsolódik a könyv a kolozsvári értelmiséghez...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Kali Ágnes legújabb verseskötetéről

Mintegy öt éve, 2018-ban jelent meg a költő első kötete, az Ópia, mely hamar feltűnést keltett, megérdemelten. Huszonnégy évesen ritkán ír valaki olyan verseket, melyek már-már készek, hiszen mindig akad valamifajta vajadás erre vagy arra, eltarthat ez évekig. Nem siette el a költő az újabb megmutatást, következő kötete idén jelent meg, az ötéves elmúlás sokat faragott rajta, a Megvakult angyalok sikeresen köti össze az akkori költői ént a jelenlegivel. [...] Vágjuk el az esetleges kíváncsiság feszültségét: Kali Ágnes új kötete nehéz. [...] A jó kötetek szokása szerint tehát nyugtalanító kérdések egész özönét teszi fel, a megoldás annál ritkábban jelenik meg – de a költők „csak” megírják a valóságot, nem megoldják...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Biológiával kutatják történelmünket

A július 7–9. között Bölönben megrendezett Ősök Napján Bíró András Zsolt antropológussal, humán biológussal, a Magyar-Turán Alapítvány elnökével őstörténetünkről, Julianus barátról, Kőrösi Csoma Sándorról, a kazahsztáni madjarokról és a keleti népekkel minket összekötő szájakról beszélgettünk. [...] Az őstörténet-kutatás igencsak összetett folyamat, és több tudományág együttesen foglalkozik vele. Természetesen az őstörténet-kutatásban a történeti rész, illetve a régészet is fontos, de ott egy időn túl nincsenek leletek, tehát a biológia – ha így tetszik – messzebbre lát vissza az időben. [...] A mai magyarság már itt, Európában, a Kárpát-medencében alakult ki, magába olvasztotta azokat a néptörödékeket, különböző népeket, akik itt éltek, az avar maradványokat, különböző szláv törödékcsoportokat. Később aztán az európai történelem során bevándorlások, telepítések voltak, ami által tovább módosult a genetikánk...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Életre szóló sebeket szerezhetnek a külföldön dolgozó szülők gyerekei

Az anyagi jóllét nem kompenzálja a gyermekben keletkezett űrt és bizonytalanságot, amit a szülő akarva vagy akaratlanul okozott azzal, hogy külföldön vállalt munkát – tudtuk meg Miklós Csongor pszichológustól. A romániai gyerekek közel fele megtapasztalta már milyen az, amikor az egyik vagy mindkét szülője külföldön dolgozik. [...] A pszichológus szerint minél kisebb a gyermek, annál inkább azt gondolja, hogy a világban történő dolgok az ő hibájából keletkeznek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kerekasztal-beszélgetés: Egyházaink sorskérdései a népszámlálás tükrében

A 14. Kolozsvári Magyar Napok alkalmával a Vallásszabadság Házában megtartott kerekasztal-beszélgetés során Bálint Róbert Zoltán moderátor, unitárius lelkész, a valláskutató intézet munkatársa beszélgetett Kató Bélával, az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) püspökével, Kovács Istvánnal, a Magyar Unitárius Egyház püspökével, László Attilával, a Kolozs-Dobokai Egyházmegye főesperesével, és Fehér Attilával, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház esperesével a 2022-es romániai népszámlálás eredményei után levont tanulságokról. [...] Több tízezerrel fogyott az erdélyi magyarság száma a Romániában 2022-ben megejtett népszámlálás alapján, ám ez nem érte meglepetésként az erdélyi magyar történelmi egyházak vezetőit. Az egyházak képviselői bizakodóan tekintenek a jövőbe, cselekvési terveket készítenek, amelyeknek fő célja a közösség megerősítése, a fiatalok bevonása az egyházi életbe családok tevékenységei által vagy akár lakásépítéssel is...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Egyre több templomban lehet adakozni digitális persely segítségével

Digitális perselyeknél is lehet pénzadományt hagyni az egyház számára több erdélyi római katolikus templomban – tájékoztatta az MTI-t Veres Stelian, a Gyulafehérvári Római Katolikus Főegyházmegye gazdasági igazgatója. Mint közölte, elsőként a

gyulafehérvári székesegyházban vezették be, hogy bankkártyával adományt hagyhatnak a hívek. [...] Mára már a csíksomlyói kegytemplomban, a brassói ferences templomban és a Székelyudvarhely melletti Máréfalva római katolikus templomában is megteremtették az új adományozási lehetőséget. [...] A csíksomlyói kegyhelyen a pünkösdi búcsú előtt szerelték fel a különleges perselyt...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az úzvölgyi hősök áldozata

Békésen és méltóságteljesen emlékeztek a székelyek szombaton az úzvölgyi katonatemetőben. [...] Az évforduló kapcsán Történelmünk rovatunkban a Hadtörténelmi Közlemények 1998-ban megjelent 111. évfolyama 4. számából Ravasz István Az erdélyi hadműveletek 1944 késő nyarán-kora őszen című tanulmányából közlünk részleteket, a lábjegyzetek elhagyásával, a szerkesztő alcímeivel. [...] A szovjet csapatok 1944. augusztus 26-án az Úz völgyében átlépték a magyar határt...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Publicisztika: A csehszlovákiai megszállás áldozatainak napja, és az eltérő értelmezések

„1968 augusztusának üzenete soha nem volt annyira aktuális, mint most” – mondta Ódor Lajos kormányfő a Csehszlovákia 1968-as megszállásának áldozatairól való megemlékezésen. A Varsói Szerződés csapatai 55 évvel ezelőtt foglalták el Csehszlovákiát. [...] Nem az volt a baj, hogy bejött a magyar hadsereg, hanem az, hogy kiment – mondta csaknem húsz évvel ezelőtt egy baráti beszélgetésen az 1968-as csehszlovákiai bevonulásról szólva egy felvidéki, [...]Magyarországnak nem volt választási lehetősége. A döntés katonáink részvételéről a csehszlovákiai bevonulásban nem Budapesten született meg. [...] A legfrissebb, hajlításos átesett esemény Csehszlovákia 55 évvel ezelőtti, 1968-as megszállása. A hitleri Németország által indított háború tapasztalatai nyomán pedig ekkorra teljesen elképzelhetlenné vált, hogy a nemzetközi közösség tétlenül szemlélje azt, hogy bármilyen következmény nélkül határrevíziók történnek Európában. [...] Az ilyen „magyar látószögű valóságmagyarázatoknak” semmi alapja...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Négy autóbusszal bővül a 2023/2024-es tanévben az az iskolabusz-hálózat

Négy autóbusszal bővül a 2023/2024-es tanévben az az iskolabusz-hálózat, melyet a Rákóczi Szövetség üzemeltet a magyar kormány támogatásával Szlovákia magyarok lakta területein. Szeptembertől összesen 20 autóbusszal utaztatják a magyar iskolák diákjait. [...] Tavaly augusztusban a szlovákiai magyar alapiskolák 16 autóbust kaptak, melyek teljes költségét, beleértve az üzemeltetés összegét is, a magyar állam állja. [...] Az iskola, a szülők és a polgármesterek számos alkalommal kérvényezték az Arriva és a Slovak Lines autóbusz-vállalatoknál, hogy igazítsák a menetrendet a tanítási órákhoz, de válaszra sem méltatták a kérvényeket...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Bővült a Gömör-Kishonti Múzeum és a Királyhelmecei könyvtárak állománya

A rimaszombati Gömör-Kishonti Múzeum könyvtára egy nyertes pályázatnak köszönhetően bővítette az állományát. Az intézmény hatvan nyomtatott könyv- és folyóirat címmel gazdagodott, regionális irodalomból és különböző szakirodalmakból. [...] Különböző nyertes pályázatoknak köszönhetően gyarapodik a királyhelmecei regionális könyvtár könyvállománya és csinosodnak a belső terei is. Pályázati támogatásnak köszönhetően idén közel 130 db könyvvel bővül a helyi könyvtár állománya...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Régészeti tábor Ipolyvisken

Egyhetes régészeti tábort szerveztek az Ipolyviskhez tartozó Mahér magaslaton. A mintegy háromhektáros terület már a késő rézkor és a kora bronzkor időszakban lakott volt. Az augusztus végi ásatáson is számos értékes lelet került elő e korokból. [...] A tábor két vezetője tartott kis előadást. Juhász Gábor, lekéri helytörténész Ipolyvisk korai múltjáról tárt fel pár érdekes adalékot. Majd Bali Henriett, régész, a lévai Barsi Múzeum igazgatója szólt a kora bronzkori leletekről, majd elmondta a Mahér már i.e. 3000-3800 táján is lakott terület volt. Hozzátette, a rézkori bádeni kultúra nyomait is felfedezték...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A magyar-szlovák cseregyerek program

A magyar-szlovák cseregyerek programot Végh Orsolya élesztette újra még a 2017/2018-as tanév kezdetekor, amikor próbaverzióként 5-5 gyereket kapcsolt be a programba, [...] 2021-től a program fővédnöke nem más, mint Zuzana Čaputová köztársasági elnök lett. [...] Végh Orsolyáék arra jutottak, hogy két hét iskolacsere, ahol az intézmények tudomásával a Magyar

gyerek két hétig a cseretesója szlovák iskoláját látogatja, épp elegendő. Ilyenkor ugyanazt az aktuális tananyagot a másik nyelven veszik át. A tavalyi cseregyerek programban pontosan 104 diák vett részt...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Bejártuk az Ifjú Szivek megújult székházát Pozsonyban

Több mint három éve indult az egyetlen pozsonyi kisebbségi kőszínház épületének felújítása, amely mostanra a végére ért. A Napunk riporterét Héglí Dusan, az Ifjú Szivek művészeti vezetője kalauzolta az épületben. [...]A cél az volt, hogy az épület a magyar kultúra ikonikus helyszíne lehessen Pozsony belvárosában, mondja Héglí Dusan. A hivatalos átadás októberben lesz, ezek után indulnak az előadások...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Jön a Komáromi Jókai Színház új évadának első bemutatója, a Koldusopera

Október 6-ra tüzték ki a Komáromi Jókai Színház 71. évadának első bemutatóját. A Koldusoperát, Bertolt Brecht és Kurt Weill zenés játékát a marosvásárhelyi Sebestyén Aba állítja színpadra. Bicska Maxi szerepében Orosz Ákos lesz látható, Peachumot, a kolduskirályt Mokos Attila alakítja. A marosvásárhelyi színész-rendező erdélyi alkotócsapattal érkezett Komáromba...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ukrajna nem tudja az év végéig 100%-osan teljesíteni a hét uniós ajánlást

Kijev nem tudja az év végéig százszázalékosan teljesíteni az Európai Bizottságnak mind a hét, az ukrajnai reformokat érintő ajánlását, ám decemberben mégis meg kell kezdeni a tárgyalásokat az EU-csatlakozásról. Az UNIAN hírügynökség tudósítója szerint ezt Olha Sztefaniszina európai és euroatlanti integrációért felelős miniszterelnök-helyettes közölte a Hogyan fest Ukrajna útja az EU felé? címmel megrendezett konferencián. [...] A miniszterelnök-helyettes azt is megjegyezte, Ukrajna folyamatosan tárgyal az EU-val, hogy a hét ajánlásból álló lista ne bővüljön, mert a korrupció elleni küzdelemben további intézkedések szükségessége merül fel...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Hogyan alakult az idei felvételi kampány a II. Rákóczi-főiskolán

Mint azt Tóth Attila, a Rákóczi-főiskola Felvételi Bizottságának felelős titkára elmondta, tavaly csak 3 szakhoz kellett az NMT (a nemzeti multi teszt) eredménye, az idén azonban már 9-hez. [...] A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 17 bachelor (alap) szintű képzésre hirdetett felvételt. [...] Ez idő alatt több mint 850 felvételi kérvény érkezett be hozzánk. Közülük összesen 396-an döntöttek a beiratkozás mellett. Nappali tagozaton, mint minden évben, az angol nyelv és világirodalom volt a legnépszerűbb. Ide 26-an iratkoztak be, informatikára 22-en...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Felvételi: A matematika és a fizika szakon vannak a legtöbben az ungvári magyar intézetben

Az UNE Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézete (UMOTI) most is 7 szakra hirdetett felvételt. [...] Imre Gyula, az UMOTI Felvételi Bizottságának felelős titkára elmondta, A magyar intézetben az idén a matematika és fizika volt a legkeresettebb szak. Túljelentkezés volt, az ingyenes, illetve önköltséges helyekre több mint tízen nyújtottak be kérvényt...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Kárpátalja a Magyarok Országos Gyűlésén

Panelbeszélgetés keretében mutatták be Ópusztaszeren, a Magyarok Országos Gyűlésén a „Küzdelem a túlélésért” című angol nyelvű kötetet mely a kárpátaljai magyarság 1944 és 2022 közötti korszakát öleli fel. A könyv szerzői a beregszászi főiskola munkatársai, akik a különböző korszakok szakértői is egyben. [...] A kötetről Orosz Ildikót és Váradi Natáliát, az MTA külső köztestületének tagjait kérdeztük...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Befejeződött az Aknaszlatinai Sóbánya állapotfelmérése

A Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás (Tisza ETT) 2019-ben indította el Revital 1 elnevezésű projektjét, amely a Magyarország–Szlovákia–Románia–Ukrajna európai uniós pályázatból valósult meg csaknem egymillió euró felhasználásával. A projekt keretében robottechnika segítségével végeztek különböző méréseket a miskolci, valamint a kassai egyetem munkatársai az Aknaszlatinai Sóbánya járataiban a mélyben zajló veszélyes geológiai folyamatokról. A bánya 2008-ban beomlott, és a talajvíz

előntötte a tárnákat. A projekt eredményeiről tartottak záró konferenciát Makkosjánosiban augusztus 17-én, ahol beszámoltak az elvégzett munkáról, illetve ismertették a további terveket...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Magyar mint idegen nyelv tábor a Munkácsy Mihály Magyar Házban

A magyar mint idegen nyelv elsajátítását ösztönző, 7 és 16 év közötti, ukrán anyanyelvű gyerekek számára szervezett nyári tábor idén második alkalommal került megrendezésre Munkácson, a Munkácsy Mihály Magyar Házban. A múlt évhez hasonlóan idén is túljelentkezés volt a magyar nyelvi táborba, amely végül 54 résztvevővel vette kezdetét. A gyermekeket magyar nyelvtudásuk szintje alapján összesen hat csoportra osztották...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Kárpátaljai díjazottja is van idén a Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjnak

Idén Czébely Lajos viski helytörténész, költő, pedagógus és zenész is megkapta a Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjat. Az elismerést 10 külhoni magyarnak adta át Potápi Árpád János és Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes augusztus 18-án a Hagyományok Házában...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Módosul az oktatási törvény: A magaviseleti jegy beleszámít az átlagosztályzatba

A szerb kormány elfogadta az oktatásra vonatkozó törvénycsomag módosításaira tett javaslatokat. Az intézkedések hatékonyabb reagálást tesznek lehetővé az erőszak minden formájával szemben. [...] Az új jogszabályok lehetővé teszik, hogy a tanuló kötelességszegő magatartása esetén lehetőség legyen minimum öt napra távol tartani a tanítási órakeről. Az újdonságok között szerepel az is, hogy az általános iskola második osztályától a félév végén, és az év végén is osztályozzák a magaviseletet, a jegyet pedig a diákok átlagába is beleszámolják...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Film készül a Tanyaszínházról

A Tanyaszínházról forgat dokumentumfilmet K. Kovács Ákos rendező-operatőr és Oláh Tamás dramaturg, a rendező munkatársa. A stáb a múlt héten két napig a Topolya községhez tartozó Brazília falucskában vette fel a nyersanyagot a készülő alkotáshoz. Lapunkban ezúttal a két alkotóval készült beszélgetés olvasható. [...] Kovács Ákos elmondta: Én legalább tíz éve szeretnék filmet forgatni a Tanyaszínházról. Az apám (Kovács Frigyes színművész, a Tanyaszínház egyik alapítója) révén mindig volt bejárásom, többször elmentem fotózni, részt vettem egy-egy próba-folyamat néhány napján. [...] Oláh Tamás: Bölcsészként az egyetemi éveim alatt sokat foglalkoztam a színháznak és a közönségnek a viszonyával, és egyszer csak eszembe jutott, hogy van itt Vajdaságban egy olyan színházunk, amely nagyon sajátos, közvetlen kapcsolatban áll a saját nézőivel...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Látványos fellépések Etnopolisban

Az Interetno fesztivál sokszínű és szinte egész napos kikapcsolódást kínál a családoknak, gyerekeknek, de legyen az illető fiatal, felnőtt vagy idős, megtalálhatja a neki tetsző tartalmat. Látványos táncprodukciókat mutatott be [...] és a szlovákiai Mátyus Néptáncsoport, amelynek a tagjai táncházat is tartottak. A vendégszereplésről Domján Máté Sándort, a Mátyus táncegyüttes vezetőjét kérdeztük...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Léphaft Pál válogatott műveiből nyílt kiállítás Újvidéken

A művész szatirikus rajzainak kiállítását a Stuarts galériában Bordás Győző író, szerkesztő és Nebojša Bošnjak, a galéria tulajdonosa nyitották meg. Sokéves munkássága alatt született karikatúrákból rendezték meg a kiállítást, amely Léphaft Pál szavai szerint közelebb van a valósághoz, mint a múlthoz. [...] Bordás Győző elmondta, hogy nagyon nehéz volt a mintegy ezer karikatúrából kiválasztani azt a 40-50-et, amennyit be lehet mutatni egy ilyen kamara kiállításon...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Szenteleky Kornélra emlékeztek Szivácon

Halálának 90. évfordulóján Szenteleky Kornélra emlékeztek Szivácon. A helyi Mária neve templomban Hajdú László plébános tartott szentmisét, majd a sziváci temetőben megkoszorúzták Szenteleky Kornél síremlékét. Ezt követően a Magyar Művelődési Egyesület székházában bemutatták Bordás Győző Velünk történt című kötetét...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)